

עפ"ת 62364/06/20 - מדינת ישראל נגד איגור גורביץ,

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 62364-06-20 מדינת ישראל נ' גורביץ

לפני כבוד השופט מאזן דאוד
המערער
מדינת ישראל

נגד
המשיב
איגור גורביץ,

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו (כב' השופט י' בכר), מיום 17.5.20, בתיק תת"ע 8191-08-19.

פסק דין

1. בפני ערעור על קולת העונש בגזר דינו של בית משפט לתעבורה בעכו בתיק תת"ע 8191-08-19, מיום 17.5.20, שניתן על ידי כב' השופט יעקב בכר.

2. לבית משפט השלום לתעבורה הוגש כתב אישום כנגד המשיב, המייחס לו עבירה של נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה בתוקף (רישיון נהיגה שפקע ביום 30.8.2006), לפיו סעיף 10 (א) **לפקודת התעבורה** תשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**").

3. המשיב הודה במיוחס לו, הורשע, וביקש לצרף תיק נוסף : דוח תעבורה 10154548662 שעניינו נהיגה ברכב שלא בצדו הימני הקיצוני של הכביש. גם בעבירה זו הודה והורשע המשיב, בהתאם להכרעת הדין מיום 10.3.2020.

4. בית משפט קמא במסגרת גזר הדין, לא קבע מתחם עונש, אך יחד עם זאת סקר במסגרת גזר דינו את מלוא השיקולים לרבות חומרת העבירות בהן הורשע המשיב, שיש בהן סיכון לכלל משתמשי הדרך שעה שרישיון הנהיגה פקע בשנת 2006, ועברו, חרף העובדה כי עבר זה התיישן; 20 הרשעות בתחום התעבורה לרבות בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ו-6 הרשעות קודמות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

5. במסגרת השיקולים לקולא, ציין בית המשפט את הודאת המשיב בהזדמנות הראשונה, הסרת מחדלו כך שחידש את רישיון הנהיגה, עברו התעבורתי התיישן בשנת 2019 וכי מאז ביצוע העבירה מושא הערעור לא הורשע בכל עבירת תעבורה, משכך התרשם בית משפט קמא כי המערער הפנים את חומרת מעשיו.
6. בית משפט קמא סבר, שבמכלול נסיבות אלו וחרף מעשי המערער החמורים, אין הצדקה להטלת מאסר בפועל ודי בעונש מאסר מותנה כדי לקיים את האינטרס הציבורי ולהרתיע את המשיב והציבור מביצוע מעשים דומים בעתיד.
7. בשים לב לכל האמור לעיל, גזר בית משפט קמא את דינו של המשיב ל-3 חודשי **מאסר על תנאי** למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהמשיב לא יעבור בתקופה הנ"ל על אחת מהעבירות בהן הורשע; **פסילה על תנאי** מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה; קנס בסך 3,000 ₪.
8. המדינה לא השלימה עם פסק הדין של בית משפט קמא והגישה את הערעור שלפניו. לטענת המערער שגה בית משפט קמא משנמנע מהשתת עונש הכולל פסילת רישיון נהיגה בפועל ומהשתת מאסר בפועל אשר ירוצה בעבודות שירות וכי הטלת עונשים צופי פני העתיד בלבד יש בהם חריגה מרמת הענישה המקובלת והראויה בנסיבות העניין.
9. המערער מדגישה בטיעוניה כי המשיב נהג ללא רישיון נהיגה תקף מזה 13 שנים. עיון בעברו התעבורתי מלמד כי הוא צבר לחובתו החל משנת 1995, 20 הרשעות קודמות, ביניהן, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. עונשים רבים, בהם מאסר על תנאי ופסילה בפועל, לא היה בהם בכדי להרתיעו.
10. העונש שהושת על ידי בית משפט קמא חורג מרף הענישה המקובל ואינו משקף את העונש הראוי בנסיבות העניין. מה גם, בית משפט קמא לא התייחס בגזר דינו לעונש ההולם בעבירות בהן הורשע המשיב, וכפועל יוצא, כך לטענת המדינה, לא נימק בית משפט קמא מדוע בחר לחרוג לקולא ממתחם זה.
11. באשר לאי הטלת עונש פסילה בפועל, סבורה המדינה כי בית משפט קמא שגה בעת שסטה ממתחם העונש ההולם לעבירה זו כפי שעולה מהפסיקה הנוהגת וכי המערער הורשע בעבר בביצוע עבירות דומות ונדון לעונשים חמורים מהעונשים שהוטלו עליו בתיק זה.
12. הסדרת רישיון הנהיגה אין בכוחה כדי להביא להקלה כה משמעותית, ולהימנעות בית משפט קמא

מהטלת עונש פסילה בפועל.

13. מנגד, טען ב"כ המשיב שאין מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, בפרט נוכח העובדה כי כל העבר התעברותי, התיישן בשנת 2019 וכי משקלו של עבר זה הוא משקל אפסי שאין להתחשב בו כלל ועיקר.

14. זאת ועוד, סבור ב"כ המשיב כי צדק בית משפט קמא כאשר העדיף את הפן השיקומי מאחר והמשיב הסיר את המחדל ולמעשה קיבל רישיון כדון, ואף השגת הרישיון אירעה לאחר ביצוע העבירה ולפני הגשת כתב האישום.

15. עוד, טען ב"כ המשיב כי בית משפט קמא איזן נכונה את כל השיקולים לעניין ענישה, ובגזר דינו לא חרג ממדיניות הענישה המקובלת ובחר בעונש מאוזן הצופה פני העתיד וזאת בהתחשב בכלל הנסיבות של המשיב ונסיבות ביצוע העבירה. משכך, ביקש לדחות את הערעור.

דין:

16. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור; לאחר שבחנתי לעומק את פסק דינו של בית משפט קמא, והאזנתי לטיעוני הצדדים כפי שאלו הובאו בדיון שהתקיים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין הערעור להתקבל באופן חלקי ברכיב הפסילה בפועל.

17. אכן, מושכלות ראשונים הם כי אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם גזר הדין סוטה באורח קיצוני ממדיניות הענישה הראויה והנוהגת, ובמקרים בהם נפלה טעות בולטת בגזר הדין (ראו ע"פ 8813/12 **דוד שבתאי נ' מדינת ישראל**, פסקה 37, (1.7.14); ע"פ 8815/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 17 (19.4.15)).

18. המשיב הורשע בעבירות שעניינן נהיגה ללא רישיון נהיגה שהן עבירות חמורות המסכנות את ביטחון הציבור, ואת המשתמשים בדרך, בפרט כאשר רישיון הנהיגה של המשיב פקע מעל 13 שנים בטרם ביצע את העבירה מושא הערעור. להמחשת חומרת העבירות בהן הורשע המשיב, שעיקרן הנהיגה ללא רישיון בתוקף תקופה ארוכה, יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו ברע"פ 2423/12 **כהן נ' מ"י** (7.5.12):

"... אף לגופו של עניין דין הבקשה להידחות. כפי שקבע בית המשפט לתעבורה, המבקש עשה דין לעצמו, תוך זלזול בשלטון החוק וסיכון הנהגים האחרים בכביש, כאשר בחר לנהוג ברכבו, במשך תקופה ארוכה, ללא רישיון נהיגה בתוקף. לא רק זאת, אלא שמכתב האישום עולה כי

המבקש נהג גם ללא פוליסת ביטוח תקפה".

19. אני סבור כי בכל הקשור לעונש המאסר, מתחם העונש, מבלי לקבוע מסמרות בנדון, אמור להתחיל ממאסר על תנאי. אך אין כל חובה שבית המשפט, בפרט בנסיבות המיוחדות שהובאו, יקבע עונש מאסר בפועל וזאת בשל העובדה כי המשיב הסיר את המחדל, עברו התעברותי התיישן טרם גזר דינו, ודי בהטלת מאסר הצופה פני העתיד כדי לקיים את מרכיב ההרתעה, בפרט כאשר השגת רישיון הנהיגה **תפחית משמעותית את הסכנה בדבר הישנות ביצוע העבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה** על פי סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה. משכך, לא מצאתי כל מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא בכל הקשור למרכיב המאסר בפועל.
20. באשר למרכיב הפסילה בפועל, עבירה של נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף, ביחס למי שהוא כשיר לנהוג, היה ברשותו רישיון נהיגה בעבר ולא חידשו, איננה נכללת בעבירות התוספת הראשונה לפקודה ואיננה מבין העבירות בהן קיימת חובת פסילה. יחד עם זאת, לא ניתן להקל ראש במי שנוטל חרות לעצמו וממשיך לנהוג, אף שרישיונו פקע.
21. אורך התקופה בה נוהג הנאשם, מבלי לדאוג לחידוש רישיונו, הוא שיקול להחמרה בעונש, כמו גם קיומן של הרשעות קודמות מאותו סוג. אציין, שניתן למצוא בפסיקה מתחם עונש הנוגע למרכיב הפסילה בפועל, בנוסף למרכיבי ענישה נוספים, שינוע בין פסילה בפועל לתקופה קצרה עד לתקופה של שנים, הכל תלוי בנסיבות ובתקופת פקיעת רישיון הנהיגה.
22. מסקירת פסיקה רחבה ומגוונת לה נזקקתי בבואי להכריע בגורל הליך זה, עולה כי הוטלו עונשים של **פסילה בפועל** ומשך התקופה תלוי במגוון נתונים, כגון; עברו התעברותי של אותו נאשם ספציפי ומשך התקופה בה היה ללא רישיון נהיגה תקף ועוד מנעד רחב של שיקולים. ברע"פ 1729/11 **מסרי נ' מ"י** (4.5.2011) במסגרתו אושר מתחם עונש הכולל פסילה בפועל למשך שנה; ועפ"ת (מרכז) 11468-06-11 **גאנץ נ' מ"י**, שם קבע בית המשפט המחוזי כי העונש הראוי בגין העבירה הנדונה נע בין 3 ל- 9 חודשי פסילה בפועל, הכל תלוי בנסיבות, מיהות העברין, עברו התעברותי וכן מנעד שיקולים נוסף).
23. בחינת פסקי הדין שלעיל וגזר דינו של בית משפט קמא, הביאה אותי לכלל מסקנה כי העונש שהוטל על המשיב ברכיב הפסילה בפועל חורג מרף הענישה הנוהג במידה המצדיקה התערבות של ערכאת הערעור.
24. ממכלול הנתונים, אני סבור כי מן הראוי להטיל עונש פסילה בפועל של ארבעה חודשים, וזאת נוכח השיקולים שהובאו על ידי בית משפט קמא, לרבות הסרת המחדל להשגת רישיון הנהיגה והתיישנות

עברו התעברות. בעניין זה אעיר, כי אין בידי לקבל את טענתו של הסניגור כי יש להתייחס לנאשם כחף מהרשעות קודמות מעצם העובדה כי עברו הפלילי התיישן זה מכבר, שכן בית המשפט העליון פסק לא אחת כי גם עבר פלילי שהתיישן הינו רלוונטי לקביעת העונש, וזאת בשונה מעבר פלילי שנמחק, אליו אין להתייחס בגזירת העונש (ראו לעניין זה, ע"פ 7661/14 פלוני נ' מדינת ישראל (04.01.2016); דנ"פ 9384/01 מוחמד אל נסאסרה נ' לשכת עורכי-הדין בישראל, הוועד המרכזי, נט(4) 637 (2004)).

25. לכן, בנוסף למרכיבי גזר הדין שנקבעו על ידי בית משפט קמא, אני מוסיף עונש פסילה בפועל לתקופה של 4 חודשים, תקופת הפסילה תחל מיום 3/8/20.

הרישיון יופקד במזכירות בית משפט לתעבורה בעכו.

מובהר למשיב כי החל מאותו יום המצוין לעיל, לא יהיה רשאי המשיב לנהוג, בשל הפסילה בפועל, אך מניין חישוב הפסילה, יחל מיום ההפקדה.

ניתנה היום, ו' אב תש"פ, 27 יולי 2020, בהעדר הצדדים.